

ការរួមចំណែកនៃកសិ-រុក្ខកម្មសម្រាប់ឱកាស
សេដ្ឋកិច្ច និងការកែលម្អជីវភាពរស់នៅរបស់
ប្រជាជនក្នុងស្រុកបន្ទាយស្រី ខេត្តសៀមរាប

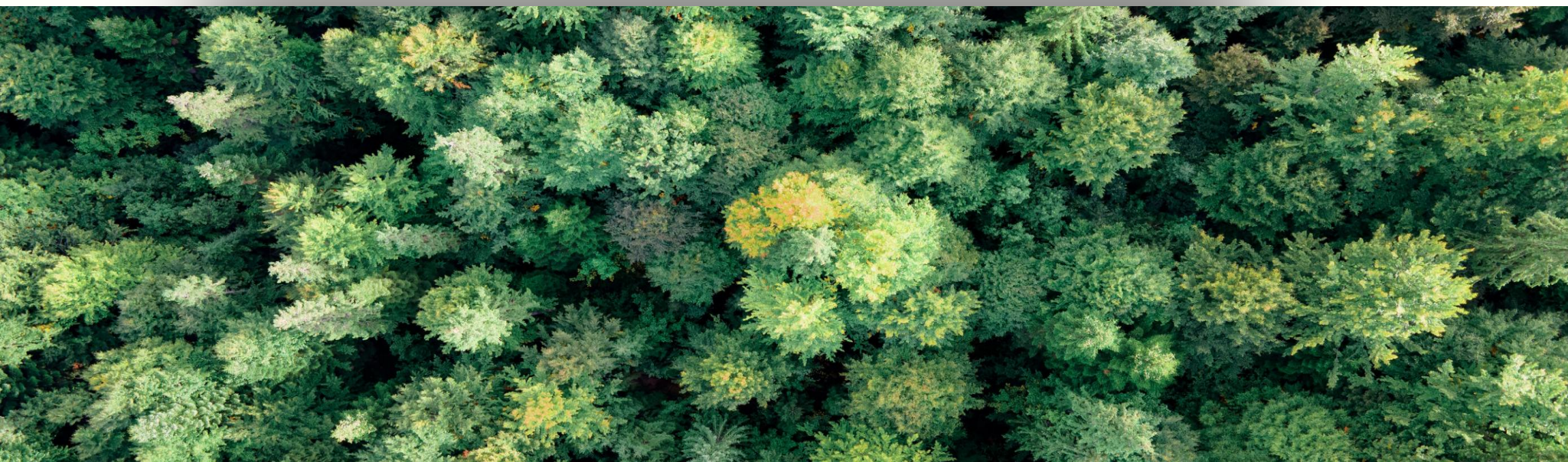
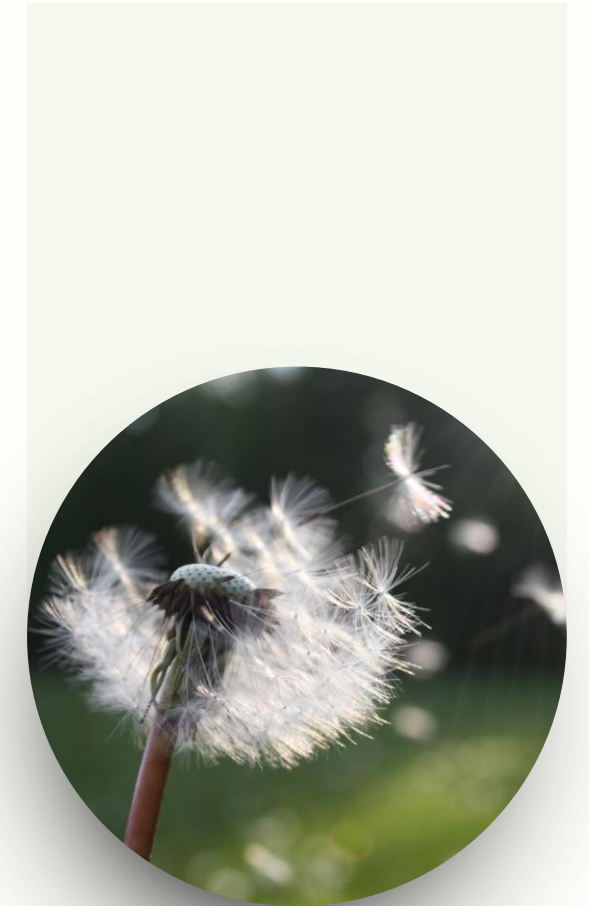
គឹម សុបុណ្យ

អនុប្រធាននាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍ចម្ការព្រៃជាំ និងព្រៃឯកជន
នៃរដ្ឋបាលព្រៃឈើ

តើអ្វីជាកសិ-រុក្ខកម្ម?

- កសិ-រុក្ខកម្មជាការអភិវឌ្ឍន៍ទម្រង់ប្រើប្រាស់ដីធ្លីប្រកបដោយនិរន្តរភាព តាមរយៈការបញ្ចូលដើមឈើ និងដំណាំចម្រុះក្នុងកសិដ្ឋាន ដែលអាចបង្កើនទិន្នផល និងសុខុមាលភាពរបស់សហគមន៍ជនបទ (Leakey, 2017)
- កសិ-រុក្ខកម្មគឺជាការរួមបញ្ចូលគ្នានៃដើមឈើ និងដំណាំកសិកម្មដាំដុះនៅលើដីតែមួយ ដែលមានគំនិតបត់បែន ហើយពាក់ព័ន្ធនឹងទេសភាពកសិកម្មខ្នាតតូច ឬខ្នាតធំ (Amrit, 2021)
- កសិ-រុក្ខកម្ម គឺជាការរួមបញ្ចូលរវាងដើមឈើ និងដំណាំកសិកម្ម ឬបសុសត្វសម្រាប់ផលិតភាពប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងយុទ្ធសាស្ត្រប្រើប្រាស់ដីធ្លីប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ដោះស្រាយទាំងបញ្ហាសន្តិសុខស្បៀង និងការបាត់បង់គុណភាពបរិស្ថាន (Raihan, 2023)។

NEXT PAGE

គោលការណ៍នៃកសិ-រុក្ខកម្ម

- **ភាពចម្រុះ (Diversity):** ការរួមបញ្ចូលប្រភេទរុក្ខជាតិ និងសត្វផ្សេងៗគ្នា ដើម្បីបង្កើនស្ថិរភាព និងភាពធន់នៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី។
- **អន្តរកម្ម (Interaction):** ការជំរុញអន្តរកម្មវិជ្ជមានរវាងដើមឈើ ដំណាំ និងសត្វ ដើម្បីបង្កើនផលិតភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ធនធាន។
- **និរន្តរភាព (Sustainability):** ការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់បរិស្ថាន។
- **ការសម្របខ្លួន (Adaptation):** ការសម្របសម្រួលប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្មទៅនឹងលក្ខខណ្ឌបរិស្ថាន និងសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់។
- **ការចូលរួម (Participation):** ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ក្នុងតំបន់ក្នុងការរៀបចំផែនការ និងការអនុវត្តប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្ម។
- **ការគ្រប់គ្រងដីធ្លី (Land Management):** គ្រប់គ្រងដីធ្លីប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីបង្កើនផលិតភាព និងកាត់បន្ថយការបាត់បង់គុណភាពដី។

ប្រភេទនៃប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្ម

កសិ-រុក្ខកម្មគ្របដណ្តប់ប្រព័ន្ធប្រើប្រាស់ដីធ្លីផ្សេងៗ ដែលបញ្ចូលដើមឈើ ដំណាំ និង/ឬ បសុសត្វ។ ប្រភេទនៃប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្មអាចត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ដោយផ្អែកលើរចនាសម្ព័ន្ធមុខងារ និងអន្តរកម្មជាក់លាក់រវាងសមាសធាតុ។

ប្រភេទកសិ-រុក្ខកម្មទូទៅរួមមាន (Liniger et al.; 2011) ៖

> ការដាំដំណាំជាជួរ
(Alley Cropping)

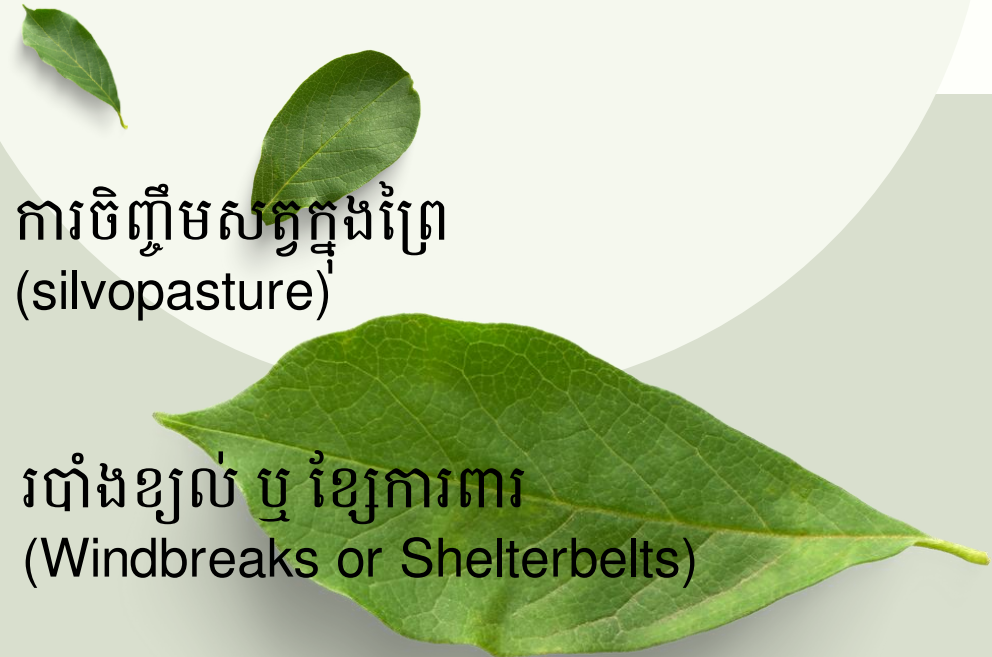
> កសិដ្ឋានព្រៃឈើ
(Forest Farming)

> គេហសួន
(Home Garden)

> ការចិញ្ចឹមសត្វក្នុងព្រៃ
(silvopasture)

> របាំងខ្យល់ ឬ ខ្សែការពារ
(Windbreaks or Shelterbelts)

> ការដាំដំណាំចម្រុះច្រើនស្រទាប់
(Multistorey Cropping)

សារប្រយោជន៍នៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្ម

ប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្មផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនសម្រាប់កសិករ សហគមន៍ និងបរិស្ថាន៖

បង្កើនផលិតភាពដង្ហើម

- ប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្មជួយរក្សា និងបង្កើនជីជាតិដី តាមរយៈការបន្ថែមសារធាតុសរីរាង្គ និងការកាត់បន្ថយការបាត់បង់ដី
- ប្រព័ន្ធឫសរបស់ដើមឈើជួយកែលម្អរចនាសម្ព័ន្ធដី និងបង្កើនសមត្ថភាពរក្សាទឹក។

បង្កើនសន្តិសុខស្បៀងអាហារ

- ការដាំដំណាំចម្រុះក្នុងប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្ម ជួយកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការបរាជ័យដំណាំ និងធានាបាននូវការផ្គត់ផ្គង់ស្បៀងអាហារជាបន្តបន្ទាប់
- ដើមឈើផ្តល់នូវផ្លែឈើ គ្រាប់ និងផលិតផលផ្សេងៗទៀតជាប្រភពអាហារបន្ថែម។

កាត់បន្ថយភាពត្រឹមត្រូវ

- ប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្មផ្តល់ឱកាសបង្កើតប្រាក់ចំណូលបន្ថែម តាមរយៈការលក់ផលិតផលកសិកម្ម និងព្រៃឈើ
- ការធ្វើពិពិធកម្មផលិតកម្មកសិកម្ម ជួយកាត់បន្ថយហានិភ័យផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដល់កសិករ។

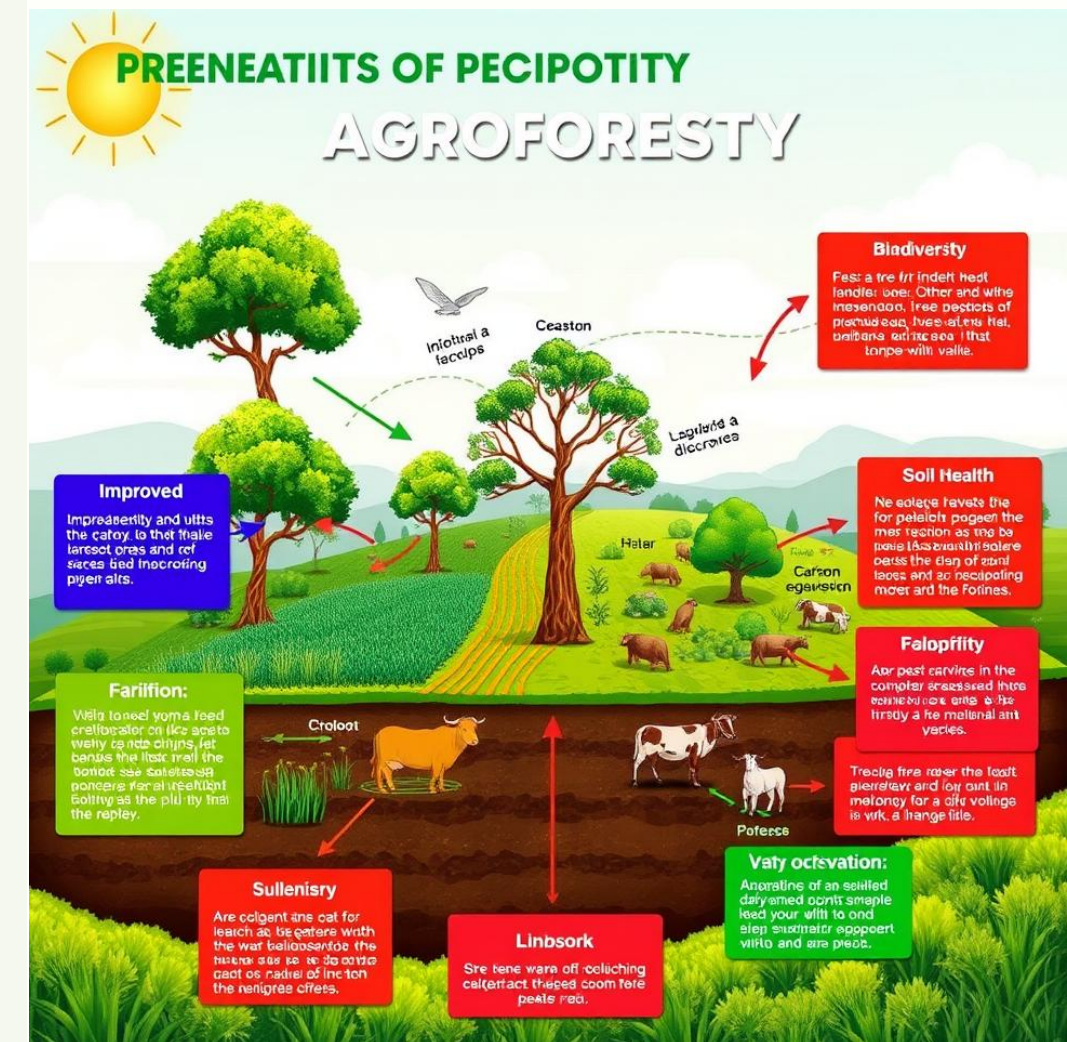
ការពារបរិស្ថាន

- ដើមឈើជួយស្របយកកាបូនឌីអុកស៊ីត និងកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ប្រព័ន្ធកុស-រុក្ខកម្មជួយការពារការបាត់បង់ជីវចម្រុះ និងរក្សាប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី
- ការកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ដីគីមី ដោយសារដើមឈើជួយផ្តល់សារធាតុចិញ្ចឹមតាមរយៈស្លឹកឈើជ្រុះ។

បង្កើនភាពធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- ប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្មជួយបង្កើនភាពធន់នៃប្រព័ន្ធកសិកម្មចំពោះគ្រោះរាំងស្ងួត ទឹកជំនន់ និងបាតុភូតអាកាសធាតុផ្សេងៗទៀត
- ដើមឈើជួយផ្តល់ម្លប់ ដល់ដំណាំ និងសត្វចិញ្ចឹម។

ប្រាក់ចំណូលផ្តល់ដោយការអនុវត្តប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្ម

ការអនុវត្តប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្ម ជួយកាត់បន្ថយហានិភ័យផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការធ្វើពិពិធកម្មប្រភពចំណូល។
មានន័យថាក្នុងករណីដែលដំណាំមួយបរាជ័យ គ្រួសារកសិករនៅតែអាចទទួលបានប្រាក់ចំណូលពីប្រភពផ្សេងទៀត។

ការលក់ផលិតផលកសិកម្ម:

- ការប្រមូលផល និងលក់ដំណាំរួមផ្សំ (ដូចជាបន្លែ ផ្លែឈើ គ្រាប់ធញ្ញជាតិ)
- ការលក់ផលិតផលសត្វចិញ្ចឹម (ដូចជាសាច់ ទឹកដោះ ទឹកឃ្មុំ)។

ការលក់ផលិតផលព្រៃឈើ:

- ការប្រមូលផល និងលក់ឈើ ឧស ឬធុង។
- ការលក់ផលិតផលព្រៃឈើមិនមែនឈើ (ដូចជាផ្សិត ឱសថរុក្ខជាតិ)។

ការធ្វើពិពិធកម្មប្រាក់ចំណូល:

- ការបង្កើតឱកាសទេសចរណ៍កសិកម្ម (ដូចជាការដើរទស្សនាកសិដ្ឋាន ការបោះជំរុំ)។
- ការផ្តល់សេវាកម្មបរិស្ថាន (ដូចជាការរក្សាទឹក ការស្រូបយកកាបូន)។

ការកាត់បន្ថយការចំណាយ:

- ការកាត់បន្ថយការចំណាយលើជីគីមី និងថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិត។
- ការកាត់បន្ថយការចំណាយលើចំណីសត្វ ដោយសារដើមឈើផ្តល់ចំណីដល់សត្វ។

ការបង្កើតតម្លៃបន្ថែម:

- ការកែច្នៃផលិតផលកសិកម្ម និងព្រៃឈើ (ដូចជាការធ្វើយៈសាពូនមី ទឹកផ្លែឈើ គ្រឿងសង្ហារឹម)។
- ការលក់ផលិតផលដែលមានស្លាកសញ្ញាសម្គាល់ពីផលិតផលធម្មជាតិ។

ករណីសិក្សាការអនុវត្តប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្ម៖ របាំងខ្យល់ ឬ ខ្សែការពារ (Windbreaks or Shelterbelts)

- ❖ គម្រោងអនុវត្តដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃ (IRD) នៃរដ្ឋបាលព្រៃឈើ
- ❖ បានសាកល្បងការអនុវត្តប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្ម ជាមួយគ្រួសារចំនួនបីនៅក្នុងភូមិត្រពាំងថ្មី ឃុំយុនរាម ខេត្តសៀមរាប (ខាងក្រោមជាទិន្នន័យមូលដ្ឋានមុនអនុវត្តគម្រោង)

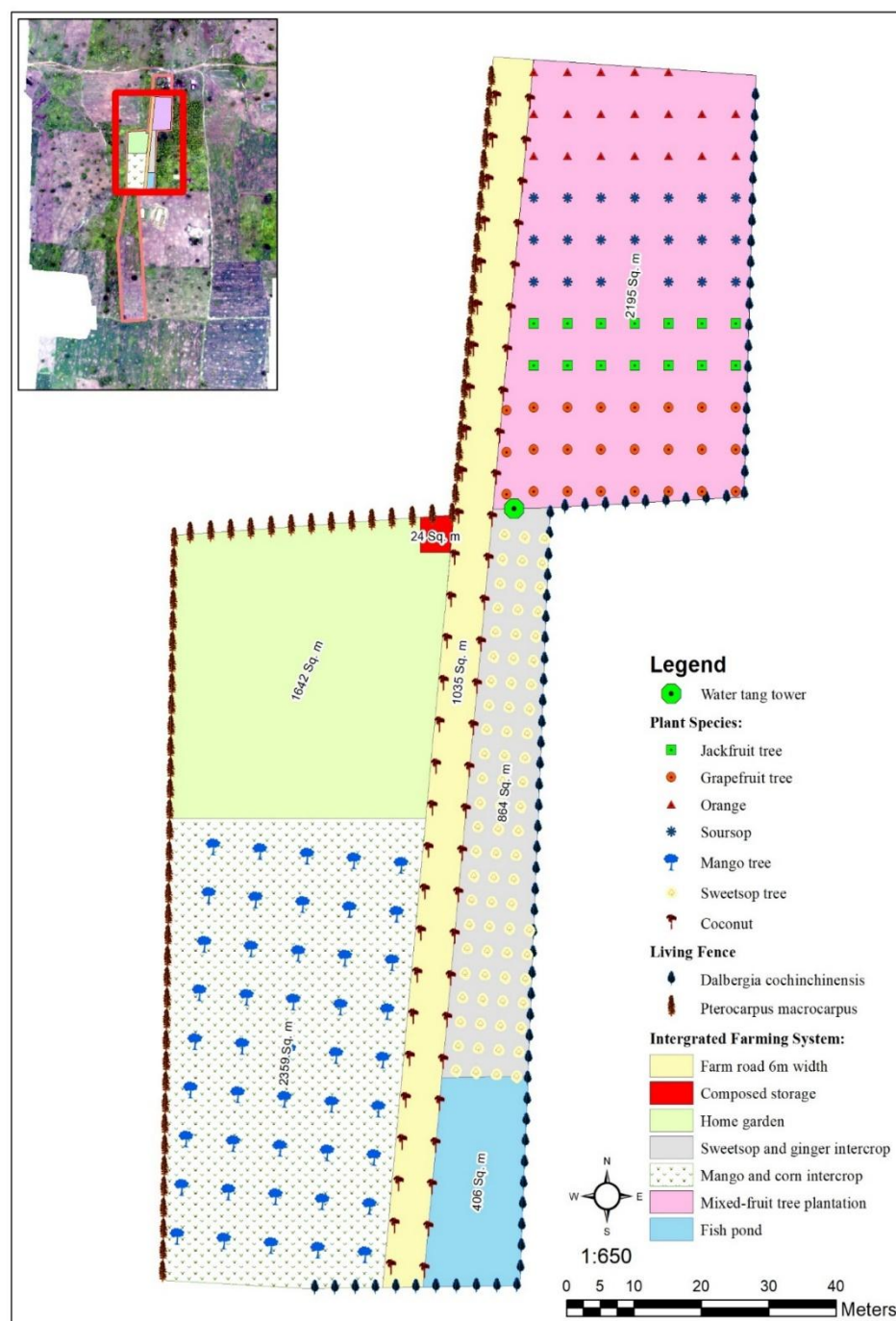
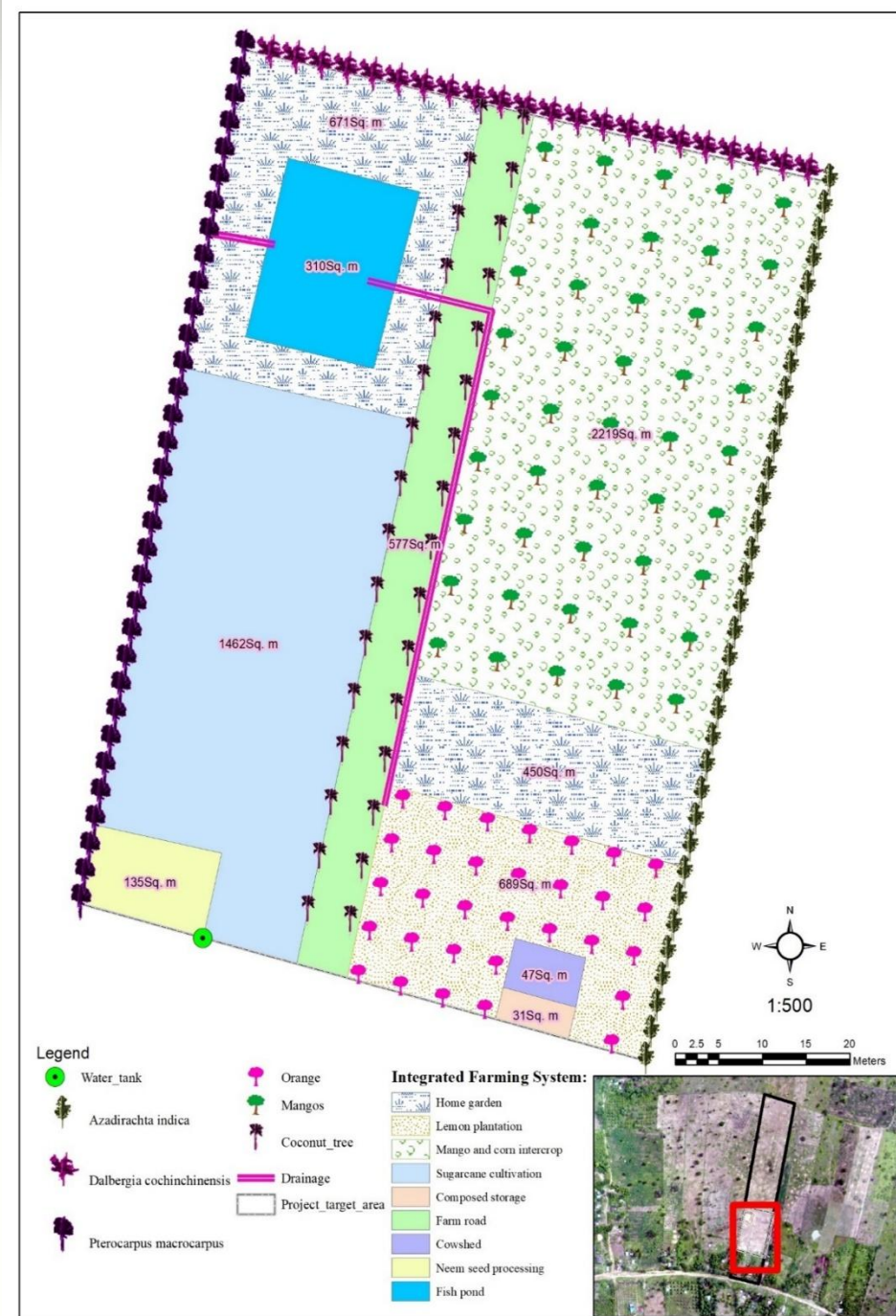
NAME	INCOME SOURCES (RIEL)	EXPENSES (RIEL)	NET INCOME (RIEL)
MR. PRIM UN	<ul style="list-style-type: none">- Agricultural labour: 1,000,000 Riel/year- Monthly salary: 240,000 Riel, or 2,880,000 Riel/year- Selling agricultural products: 500,000 Riel/year- Others: 2,000,000 Riel/year Total average: 5,880,000 Riel	<ul style="list-style-type: none">- Food: 3,600,000 Riel/year- Health care: 400,000 Riel/year- Clothe: 300,000 Riel/year- Agricultural inputs: 800,000 Riel/year Total average: 5,100,000 Riel/year	NET INCOME: 780,000 riel/year
MS. CHHIT LY	<ul style="list-style-type: none">- Agricultural labour: 0 Riel/year- Monthly salary: 0 Riel- Selling agricultural products: 11,600,000 Riel/year- Poultry: 200,000 Riel/year Total average: 11,800,000 Riel	<ul style="list-style-type: none">- Food: 4,800,000 Riel/year- Health care: 400,000 Riel/year- Others: 300,000 Riel/year- Agricultural inputs: 2,000,000 Riel/year Total average: 7,500,000 Riel/year	NET INCOME: 4,300,000 riel/year
MR. SAM SUNH	<ul style="list-style-type: none">- Agricultural labour: 1,000,000 riel/year- Monthly salary: 1,400,000 riel, or 16,800,000 riel/year- Selling agricultural products: 5,500,000 riel/year Total average: 23,500,000 riel	<ul style="list-style-type: none">- Food: 8,400,000 riel/year- Health care: 200,000 riel/year- Others: 500,000 riel/year- Agricultural inputs: 1,000,000 riel/year Total average: 10,100,000 riel/year	NET INCOME: 13,400,000 riel/year

ករណីសិក្សាការអនុវត្តប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្ម៖ របាំងខ្យល់ ឬ ខ្សែការពារ (Windbreaks or Shelterbelts)

ម៉ូដែល ១៖ Mr. Prim Un

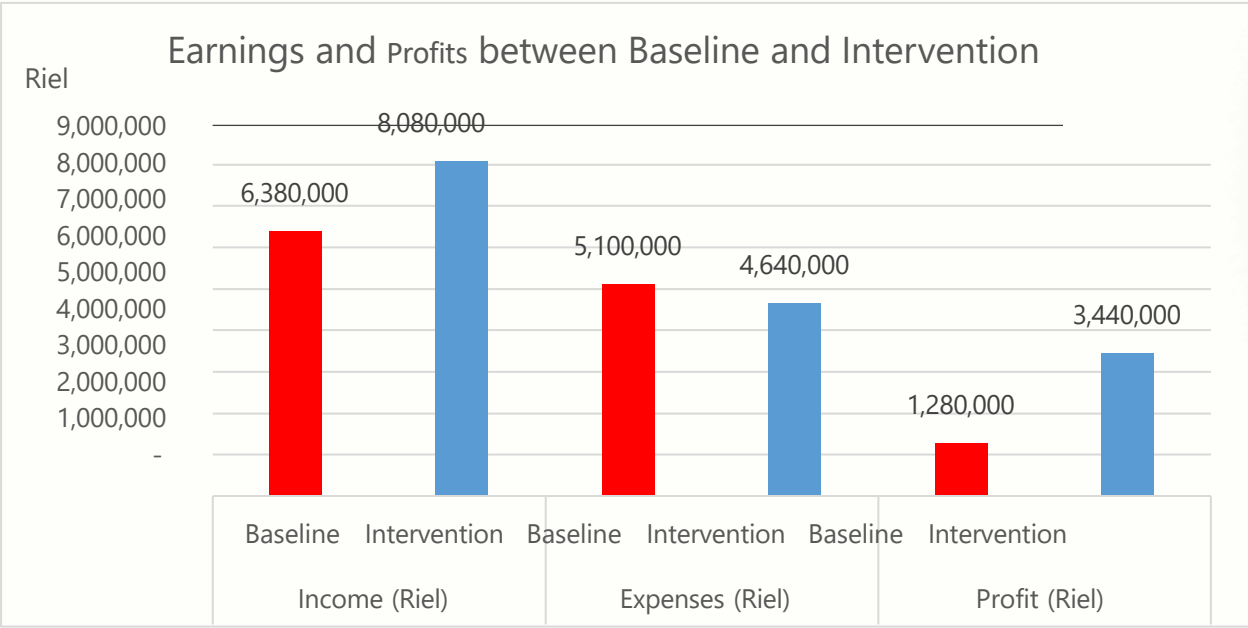
ម៉ូដែល ២៖ Mrs. Chhit Ly

ម៉ូដែល ៣៖ Mr. Sam Sunh

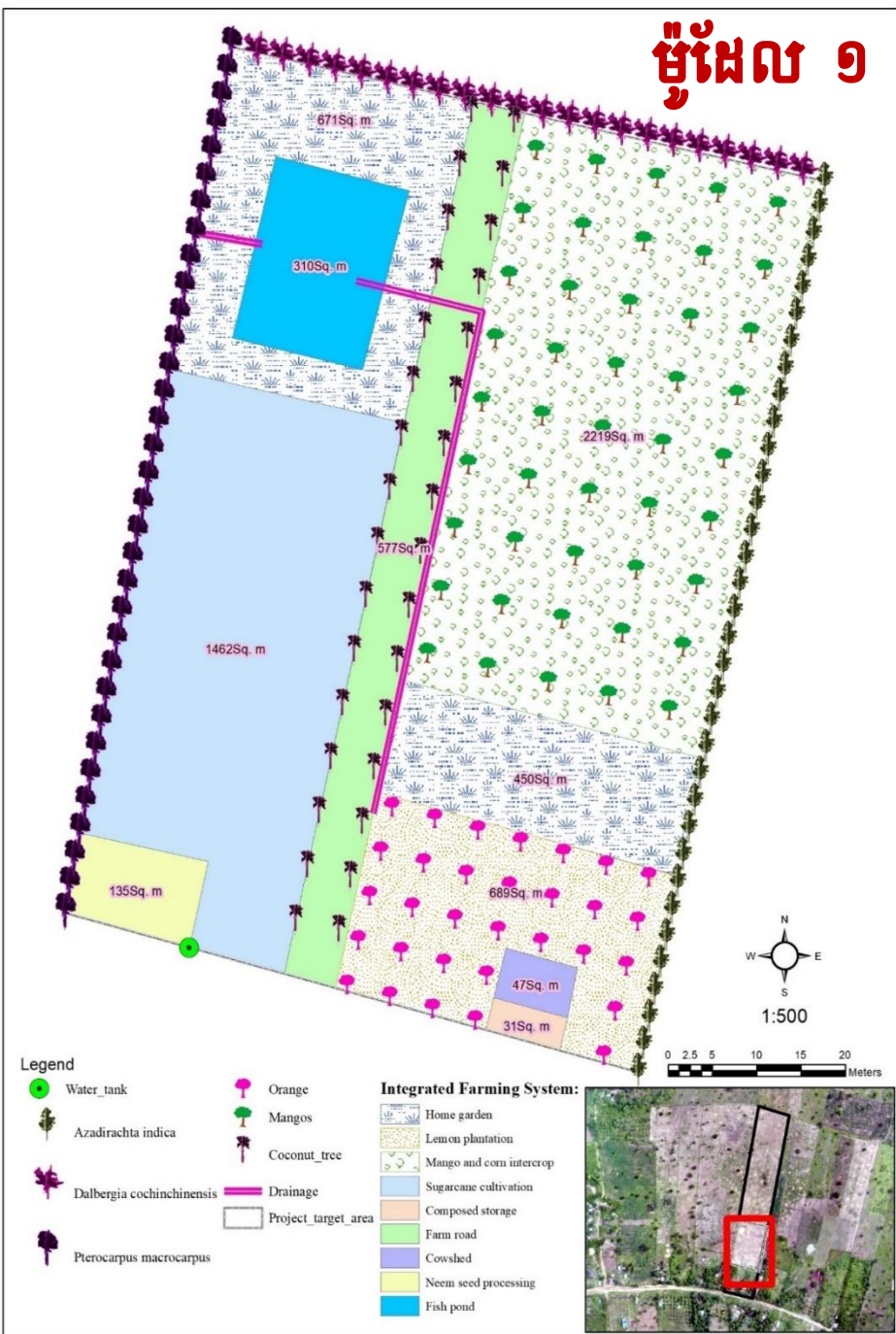

ករណីសិក្សាការអនុវត្តប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្ម៖ របាំងខ្យល់ ឬ ខ្សែការពារ (Windbreaks or Shelterbelts)

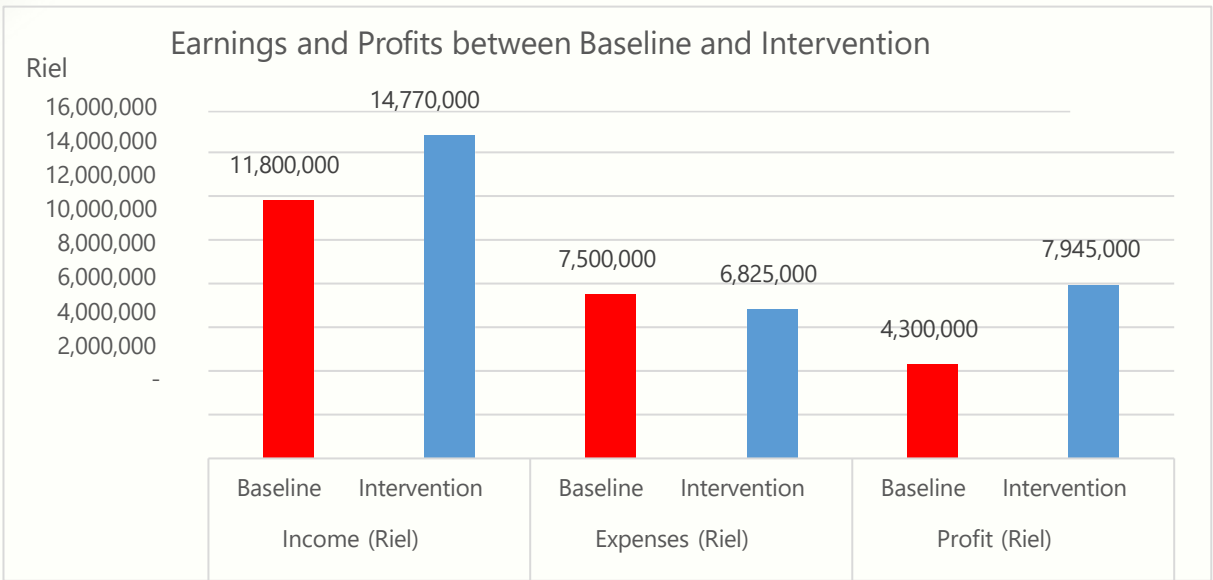

Economic activities	Income (Riel)		Difference	%
	Baseline	Intervention		
Vegetables*	-	1,880,000	1,880,000	
Other agricultural products	500,000	400,000	(100,000)	-20%
Fish farming*	-	50,000	50,000	
Poultry farming*	-	100,000	100,000	
Others	5,880,000	5,650,000	(230,000)	
Total Income (Riel)	6,380,000	8,080,000	1,700,000	27%
	Expenses (Riel)			
Agricultural inputs	800,000	1,320,000	520,000	65.0%
Food	3,600,000	2,520,000	(1,080,000)	-30.0%
Others	700,000	800,000	100,000	14.3%
Total Expense (Riel)	5,100,000	4,640,000	(460,000)	-9.0%
	Profit (Riel)			
Total Profit (Riel)	1,280,000	3,440,000	2,160,000	168.8%

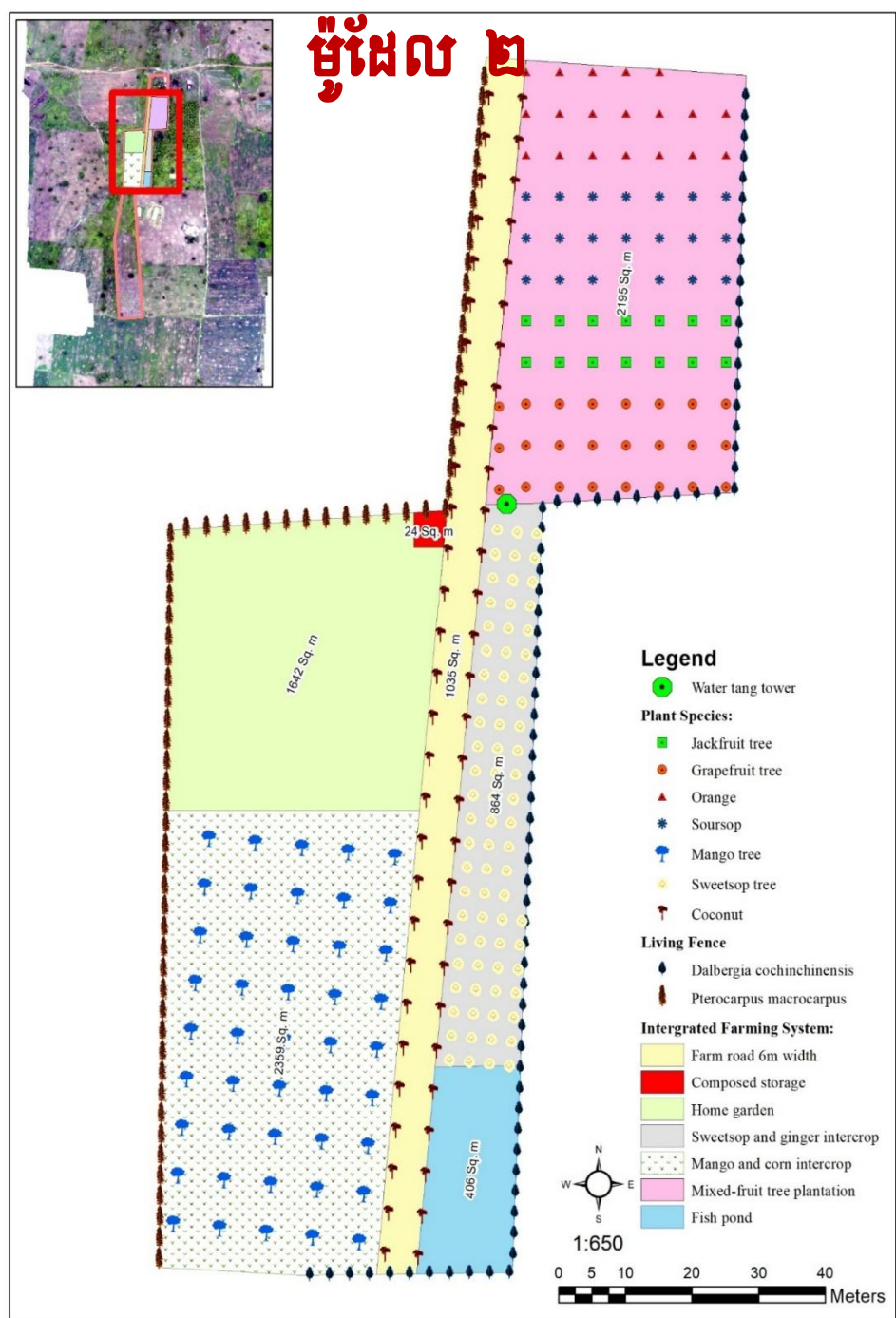

ករណីសិក្សាការអនុវត្តប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្ម៖ របាំងខ្យល់ ឬ ខ្សែការពារ (Windbreaks or Shelterbelts)

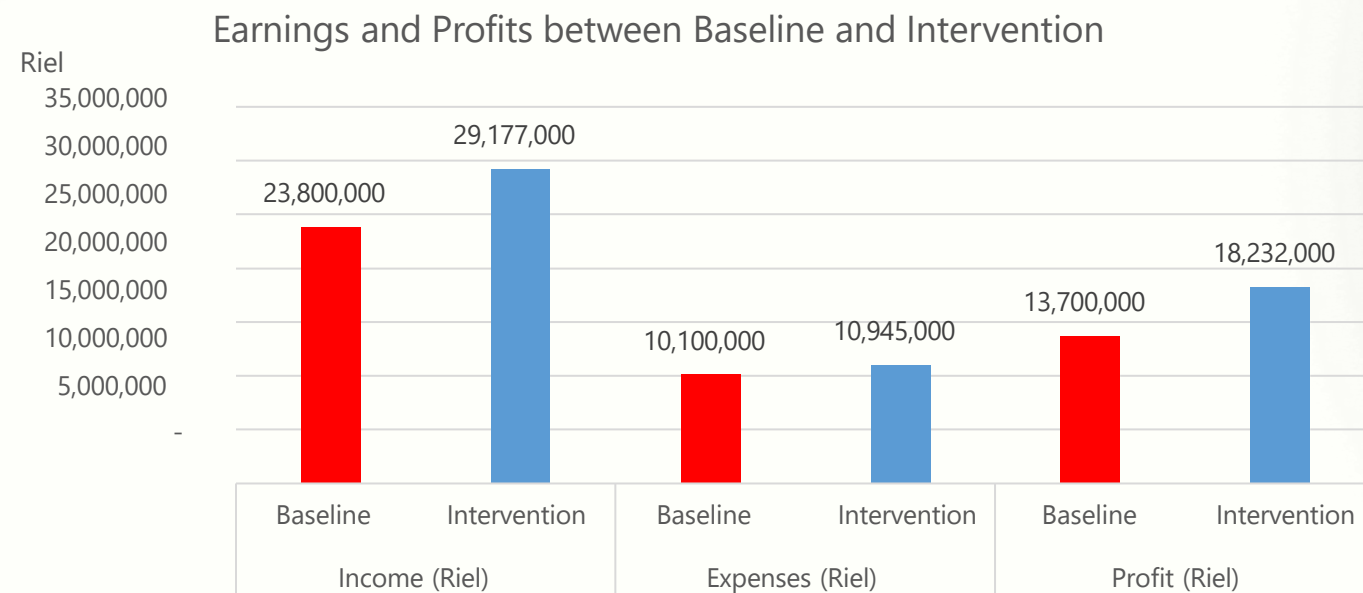

Economic activities	Income (Riel)		Difference	%
	Baseline	Intervention		
Vegetables*	6,000,000	9,110,000	3,110,000	52%
Other agricultural products*	5,600,000	5,280,000	(320,000)	-6%
Fish farming	-	130,000	130,000	
Poultry farming*	200,000	250,000	50,000	25%
Others	-	-	-	
Total Income (Riel)	11,800,000	14,770,000	2,970,000	25%
	Expenses (Riel)			
Agricultural inputs	2,000,000	3,925,000	1,925,000	96.3%
Food	4,800,000	2,200,000	(2,600,000)	-54.2%
Others	700,000	700,000	-	0.0%
Total Expense (Riel)	7,500,000	6,825,000	(675,000)	-9.0%
	Profit (Riel)			
Total Profit (Riel)	4,300,000	7,945,000	3,645,000	84.8%

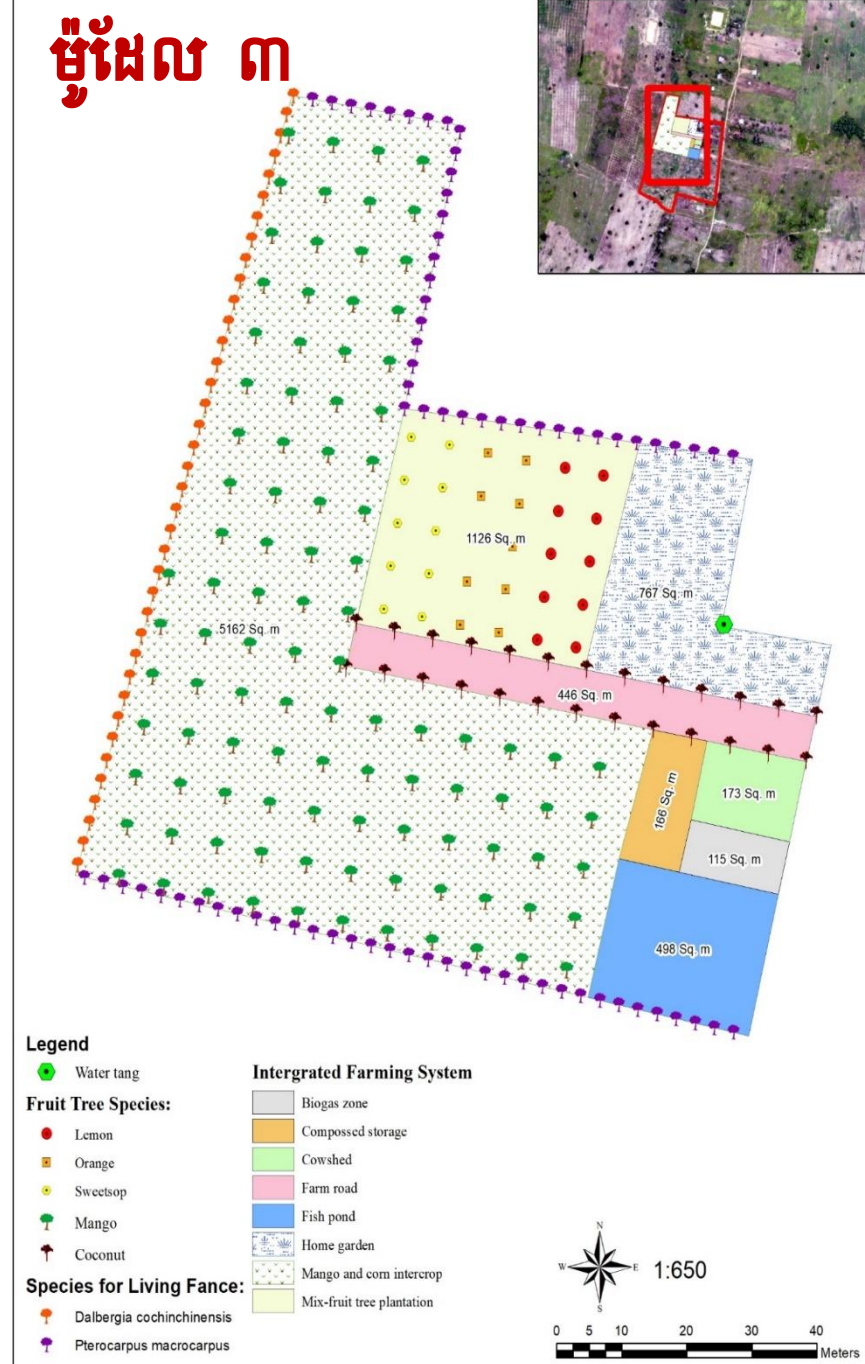

ករណីសិក្សាការអនុវត្តប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្ម៖ របាំងខ្យល់ ឬ ខ្សែការពារ (Windbreaks or Shelterbelts)

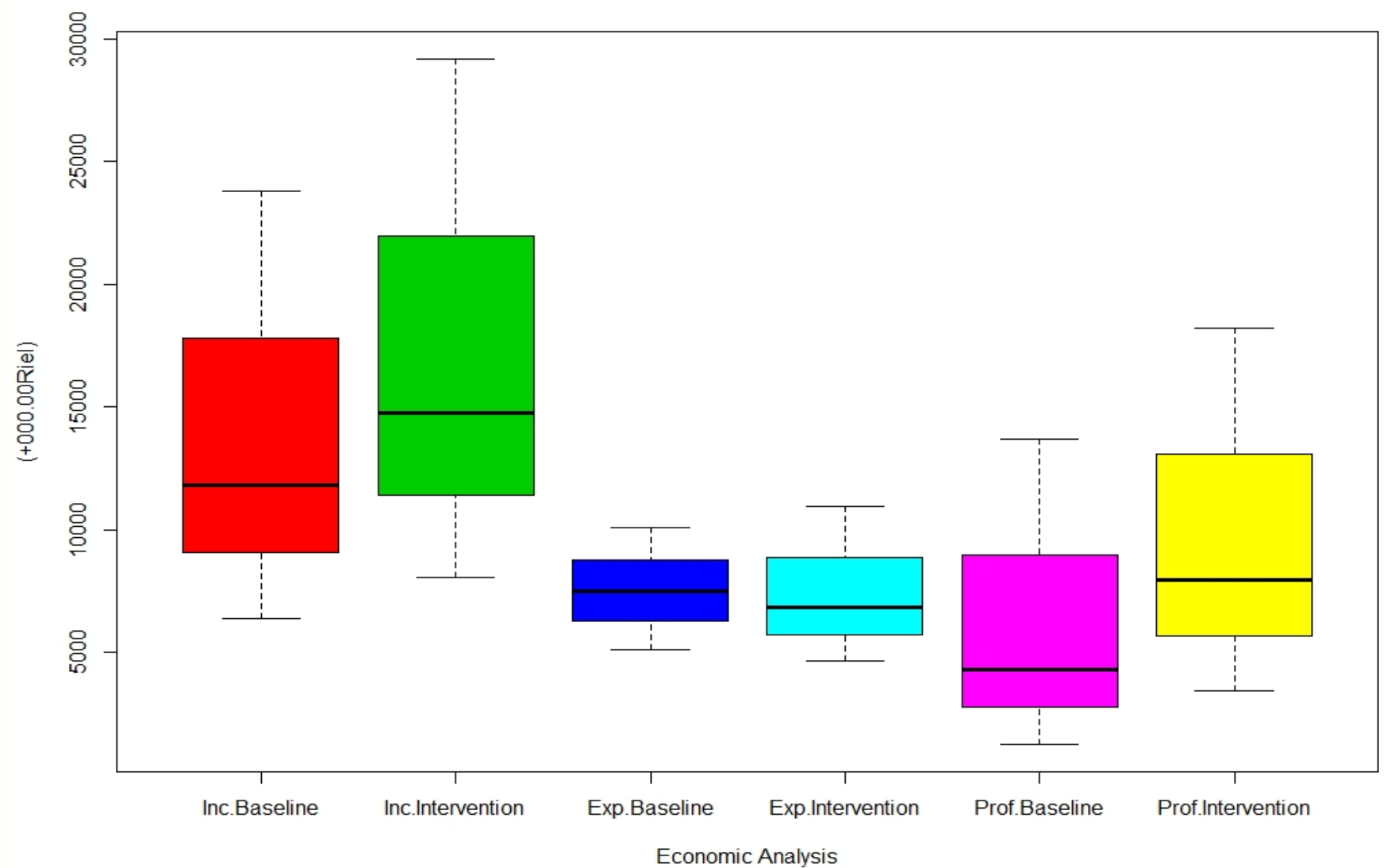
Economic activities	Income (Riel)		Difference	%
	Baseline	Intervention		
Vegetables*	-	4,767,000	4,767,000	
Other agricultural products	2,500,000	1,300,000	(1,200,000)	-48%
Fish farming*	-	60,000	60,000	
Poultry farming*	-	350,000	350,000	
Cow & pig farming	3,500,000	4,500,000	1,000,000	
Others	17,800,000	18,200,000	400,000	
Total Income (Riel)	23,800,000	29,177,000	5,377,000	23%
Expenses (Riel)				
Agricultural inputs	1,000,000	3,925,000	2,925,000	292.5%
Food	8,400,000	5,520,000	(2,880,000)	-34.3%
Others	700,000	1,500,000	800,000	114.3%
Total Expense (Riel)	10,100,000	10,945,000	845,000	8.4%
Profit (Riel)				
Total Profit (Riel)	13,700,000	18,232,000	4,532,000	33.1%

ករណីសិក្សាការអនុវត្តប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្ម៖ របាំងខ្យល់ ឬ ខ្សែការពារ

(Windbreaks or Shelterbelts)

បង្កើនប្រសិទ្ធភាពផលិតភាពដី និងប្រសិទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ច

បញ្ហាប្រឈមនៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្ម

ចំណេះដឹង និងភាពស្មុគស្មាញក្នុងការគ្រប់គ្រង::

- កសិរុក្ខកម្មទាមទារចំណេះដឹងពិសេសអំពីអន្តរកម្មរវាងដើមឈើ ដំណាំ និងពេលខ្លះសត្វចិញ្ចឹម
- ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធកសិរុក្ខកម្មអាចស្មុគស្មាញ ដោយសារត្រូវមានការរក្សាតុល្យភាពនៃតម្រូវការសមាសធាតុផ្សេងៗ។

កត្តាសេដ្ឋកិច្ច:

- ការបង្កើតប្រព័ន្ធកសិរុក្ខកម្មច្រើនតែត្រូវការការវិនិយោគដំបូងច្រើន
- រយៈពេលទូទាត់សងពីកសិរុក្ខកម្មអាចយូរ ដែលជាបញ្ហាសម្រាប់កសិករដែលត្រូវការប្រាក់ចំណូលរហ័ស
- ការស្វែងរកទីផ្សារសំរាប់លក់ផលិតផលកសិរុក្ខកម្មមានការលំបាក។

បញ្ហាបរិស្ថាន និងអេកូឡូស៊ី:

- ដើមឈើ និងដំណាំអាចប្រកួតប្រជែងដណ្តើមធនធាន ដែលអាចកាត់បន្ថយទិន្នផលដំណាំ
- ប្រព័ន្ធកសិរុក្ខកម្មអាចបង្កើតទីជម្រកសម្រាប់សត្វល្អិត និងជំងឺ
- ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុអាចបង្កើនហានិភ័យនៃគ្រោះរាំងស្ងួត ទឹកជំនន់ និងបាតុភូតអាកាសធាតុធ្ងន់ធ្ងរផ្សេងទៀត។

ឧបសគ្គសង្គម និងគោលនយោបាយ:

- បញ្ហាដីធ្លីមិនមានសុវត្ថិភាពអាចធ្វើឱ្យកសិករមិនចង់វិនិយោគលើកសិរុក្ខកម្មរយៈពេលវែង
- គោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលមិនគ្រប់គ្រាន់ និងកង្វះការលើកទឹកចិត្តអាចរារាំងការអនុវត្តកសិរុក្ខកម្ម
- កង្វះសេវាផ្នែកការពង្រីកកសិកម្ម
- ឧបសគ្គវប្បធម៌។

យន្តការដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម៖

ការកែលម្អការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាល៖

- កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និងការផ្សាយព័ត៌មាន

ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងទីផ្សារ៖

• ឥណទាន និងជំនួយ៖

- ផ្តល់ឥណទានដែលមានអត្រាការប្រាក់ទាប ឬជំនួយដើម្បីជួយកសិករក្នុងការបង្កើតប្រព័ន្ធកសិកម្ម
- បង្កើតកម្មវិធីធានារ៉ាប់រងដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យសម្រាប់កសិករ។

• ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ៖

- ជួយកសិករក្នុងការស្វែងរកទីផ្សារសម្រាប់ផលិតផលកសិកម្មរបស់ពួកគេ
- បង្កើតសហកម្ម ឬអង្គការកសិករដើម្បីបង្កើនអំណាចចរចា និងការចូលទៅកាន់ទីផ្សារ។

ការកែលម្អគោលនយោបាយ និងការគ្រប់គ្រងដីធ្លី៖

• គោលនយោបាយគាំទ្រ៖

- បង្កើតគោលនយោបាយដែលលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការអនុវត្តកសិកម្ម, ដូចជាការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តពន្ធ ឬការផ្តល់ជំនួយ
- ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការគ្រប់គ្រងដីធ្លីដើម្បីធានាថា កសិករមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីធ្លីប្រកបដោយសុវត្ថិភាព។

• ការចូលរួមរបស់សហគមន៍៖

- ចូលរួមជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំផែនការ និងអនុវត្តគម្រោងកសិកម្ម
- លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចែករំលែកចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍រវាងកសិករ។

ការស្រាវជ្រាវ និងការអភិវឌ្ឍន៍៖

• ការស្រាវជ្រាវលើប្រភេទរុក្ខជាតិ៖

- ធ្វើការស្រាវជ្រាវដើម្បីកំណត់ប្រភេទរុក្ខជាតិដែលសមស្របសម្រាប់ប្រព័ន្ធកសិកម្មក្នុងតំបន់ផ្សេងៗគ្នា
- អភិវឌ្ឍន៍ពូជរុក្ខជាតិដែលធន់នឹងអាកាសធាតុប្រែប្រួល និងមានផលិតភាពខ្ពស់។

• ការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកទេស៖

- អភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកទេសកសិកម្មថ្មីៗដែលងាយស្រួលប្រើប្រាស់ និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់
- ប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាដូចជាប្រព័ន្ធព័ត៌មានភូមិសាស្ត្រ (GIS) ដើម្បីជួយកសិករក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធកសិកម្មរបស់ពួកគេ។

អនុសាសន៍៖

- ❖ ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ៖ ការលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាង ស្ថាប័នរដ្ឋ, អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល, វិស័យឯកជន, និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន
- ❖ ធ្វើការស្រាវជ្រាវដើម្បីកំណត់ប្រភេទរុក្ខជាតិដែលសមស្របសម្រាប់ប្រព័ន្ធកសិកម្មក្នុងតំបន់ផ្សេងៗគ្នា និងអភិវឌ្ឍន៍ពូជរុក្ខជាតិដែលធន់នឹងអាកាសធាតុប្រែប្រួល និងមានផលិតភាពខ្ពស់
- ❖ កែលម្អគោលនយោបាយ និងការគ្រប់គ្រងដីធ្លី ដោយបង្កើតគោលនយោបាយគាំទ្រលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការអនុវត្តកសិកម្ម ដូចជាការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តពន្ធ ឬការផ្តល់ជំនួយ
- ❖ ជំរុញការចូលរួមរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំផែនការ និងអនុវត្តគម្រោងកសិកម្មលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចែករំលែកចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍រវាងកសិករ
- ❖ លើកកម្ពស់ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងទីផ្សារ ផ្តល់ឥណទានដែលមានអត្រាការប្រាក់ទាប ឬជំនួយឥតសំណងដល់កសិករដែលអនុវត្តកសិកម្ម
- ❖ ពង្រីកទីផ្សារសម្រាប់ផលិតផលកសិកម្ម៖បង្កើតបណ្តាញទីផ្សារ និងវេទិកាសម្រាប់កសិករក្នុងការលក់ផលិតផលរបស់ពួកគេ ឬលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការបង្កើតសហករណ៍ ឬអង្គការកសិករ ដើម្បីបង្កើនអំណាចចរចា និងការចូលទៅកាន់ទីផ្សារ។

ស្ម័គ្រចិត្តចូលរួម !

